

Разработка на трислойно клиент-сървър приложение

**Разработване на потребителски
интерфейс на настолно
приложение
с *Windows Forms***

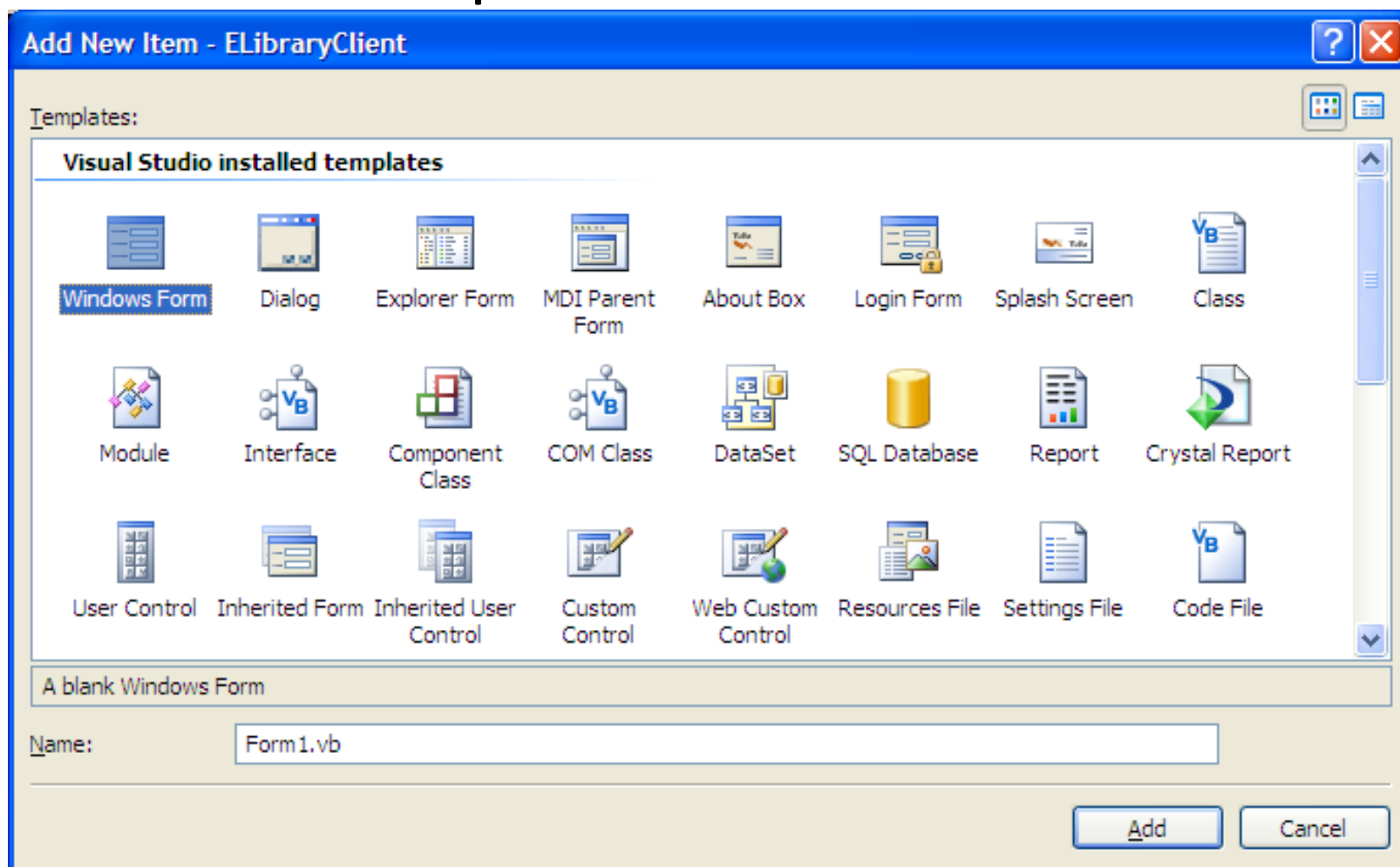
Изграждане на потребителски интерфейс с *Windows Forms*

Най-често се използват три основни вида
форми:

- Форма от общ вид
- Диалогова форма
- MDI форма (Multi-Document Interface MDI Parent Form)

Форма от общ вид

Създава се като от диалоговия прозорец Add New Item избираме **Windows Form**

Add New Item - eLibraryClient

Installed Templates

Common Items

Code

Data

General

Web

Windows Forms

Reporting

Workflow

WPF

Online Templates

Sort by: Default

Windows Form

Common Items

User Control

Common Items

About Box

Common Items

Custom Control

Common Items

Dialog

Common Items

Explorer Form

Common Items

Login Form

Common Items

MDI Parent Form

Common Items

Splash Screen

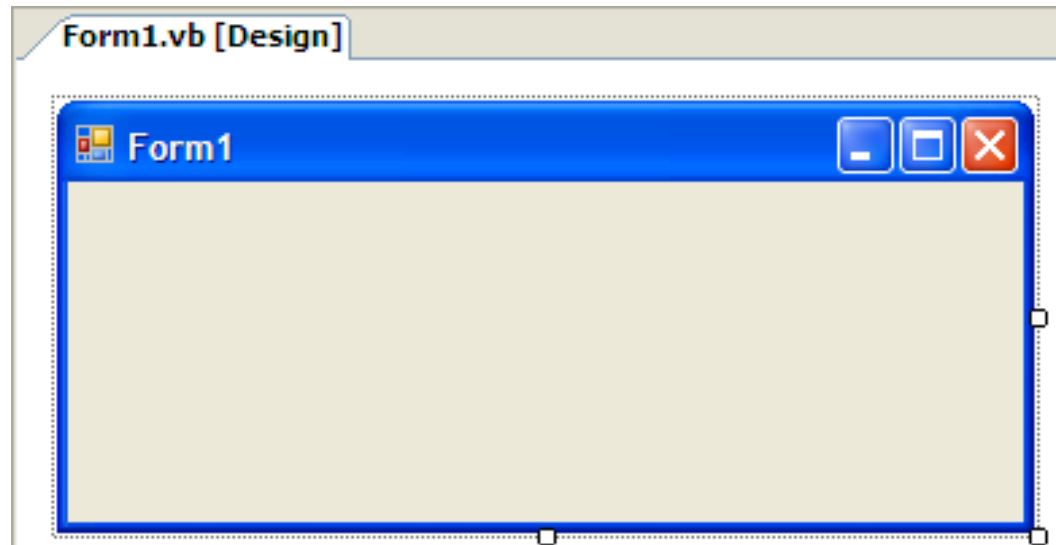
Common Items

Inherited Form

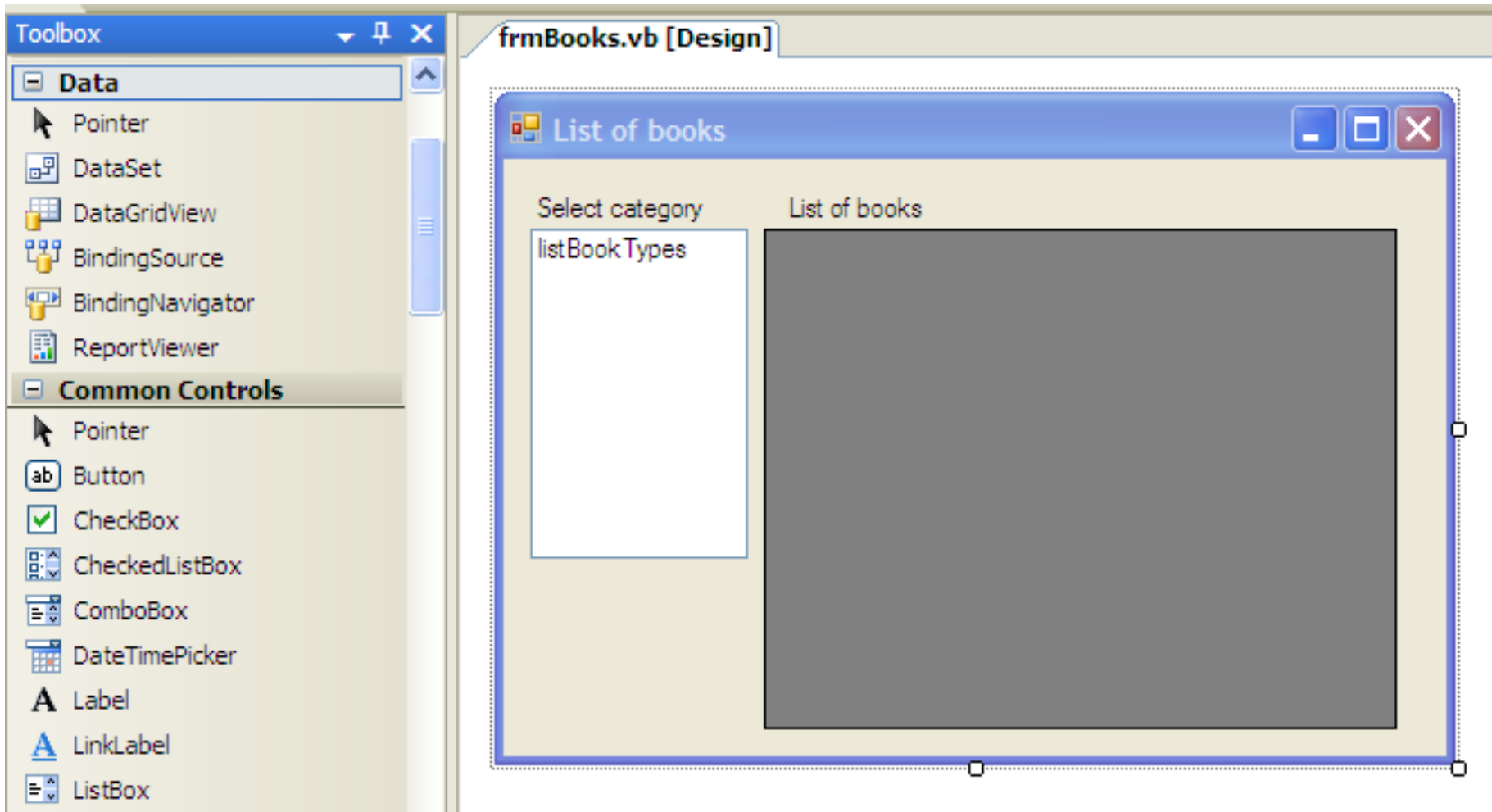
Common Items

- Формата създадена от темплейта от общ вид има свойство **controlBox=true**, и са активирани трите контрол-бокса в заглавната лента на формата:
  - за минимизиране **MinimizeBox=true**
  - за максимизиране **MaximizeBox=true**
  - за затваряне (той е винаги активиран при *controlBox=true*).

- Компоненти се включват във формата чрез издърпване с мишката (drag-and-drop) от Toolbox.
- В примера ELibrary, формата frmBooks е от основен вид.
- Включени са два етикета (**Label**), един грид (**DataGridView**) и един списъчен контрол (**ListBox**).

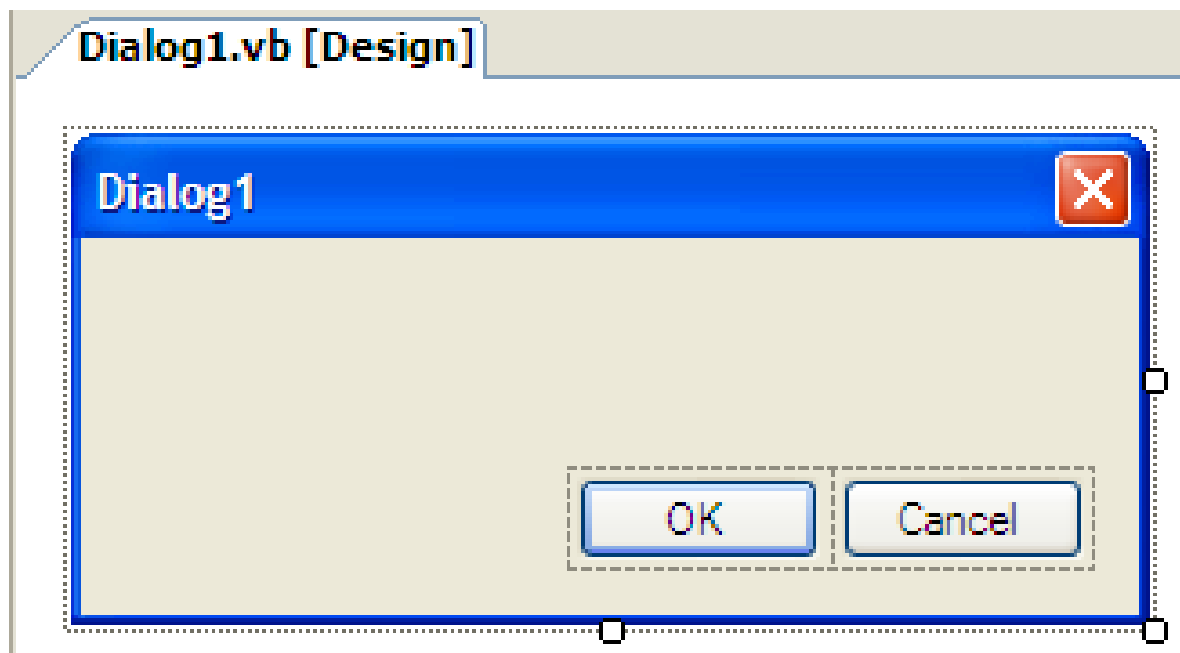
(На следващата фигура се виждат само част от наличните в Toolbox компоненти.)

Диалогова форма

- Форма създадена с темплейт **Dialog** има зададени следните свойства:
- **FormBorderStyle=FixedDialog**
- **controlBox=true** , но е активен само боксът за затваряне, а другите два бокса са дезактивирани (MinimizeBox=false ; MaximizeBox= false)
- Включени са два бутона [OK] и [Cancel]

Контрол Button

- Един от най-популярните контроли е Button.
- Използват се най-често за стартиране на събития включени в кода – например за изпращане на данни попълнени във форма или данни към базата данни и т.н
- Подразбиращото събитие в Button е Click.
- Класът Button е базиран на класа ButtonBase, който пък от своя страна е базира на класа Control.

- В примера ELibrary, формата frmSelectedBook е от диалогов вид. Отстранен е бутонът [Cancel]. Добавени са нови полета.
- Най-често формите от диалогов тип се активират *модално*, т.е. до затваряне на формата, само тя е активна от формите на приложението.

The screenshot shows a Visual Basic design window titled 'frmSelectedBook.vb [Design]'. Inside the window is a dialog box titled 'Book details' with a blue title bar and a close button (X) in the top right corner. The dialog box has a light beige background and contains the following fields:

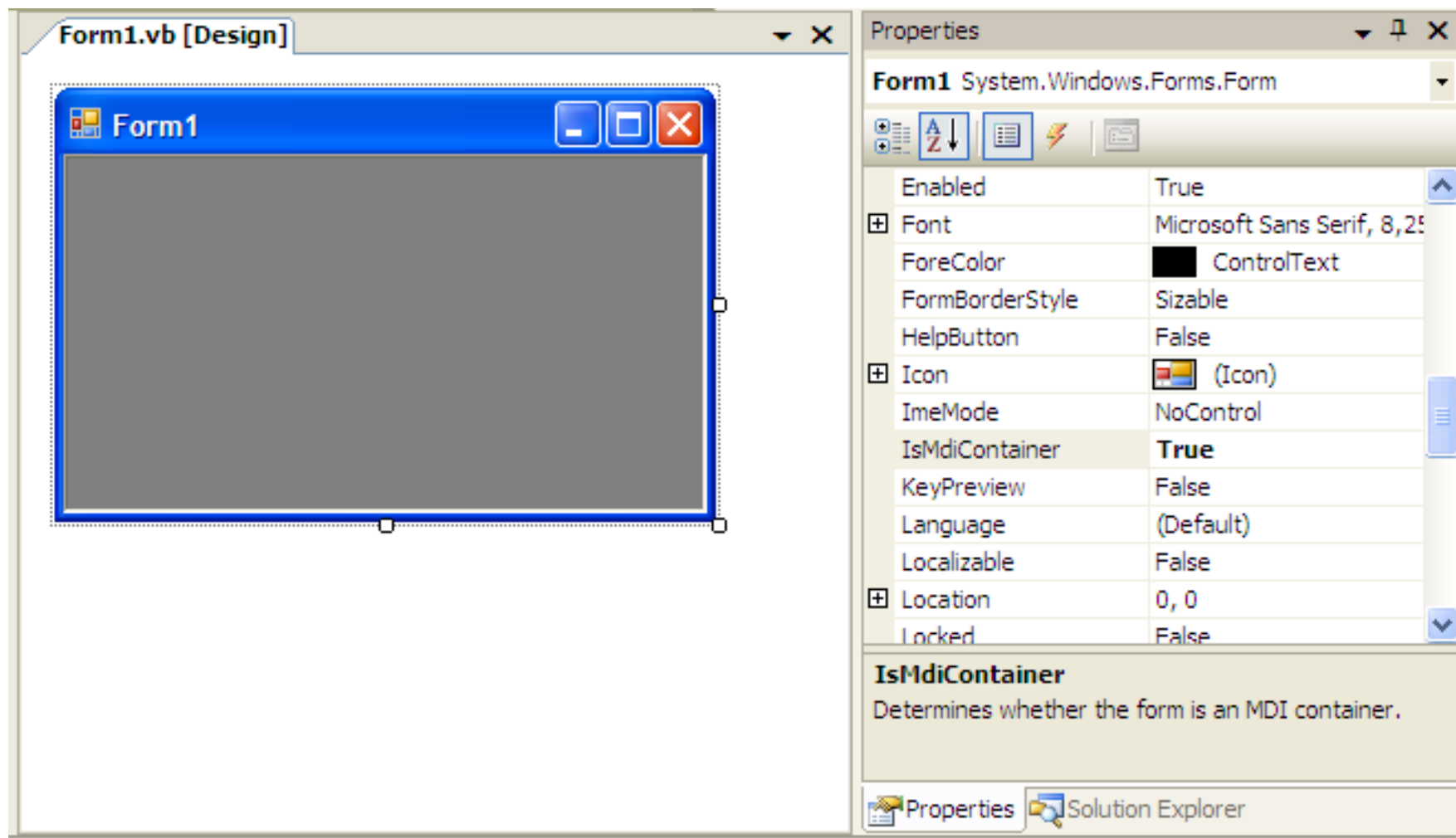
- ISBN: A single-line text box.
- Title: A single-line text box.
- Authors: A single-line text box.
- Description: A multi-line text box.

An 'OK' button is located at the bottom right of the dialog box.

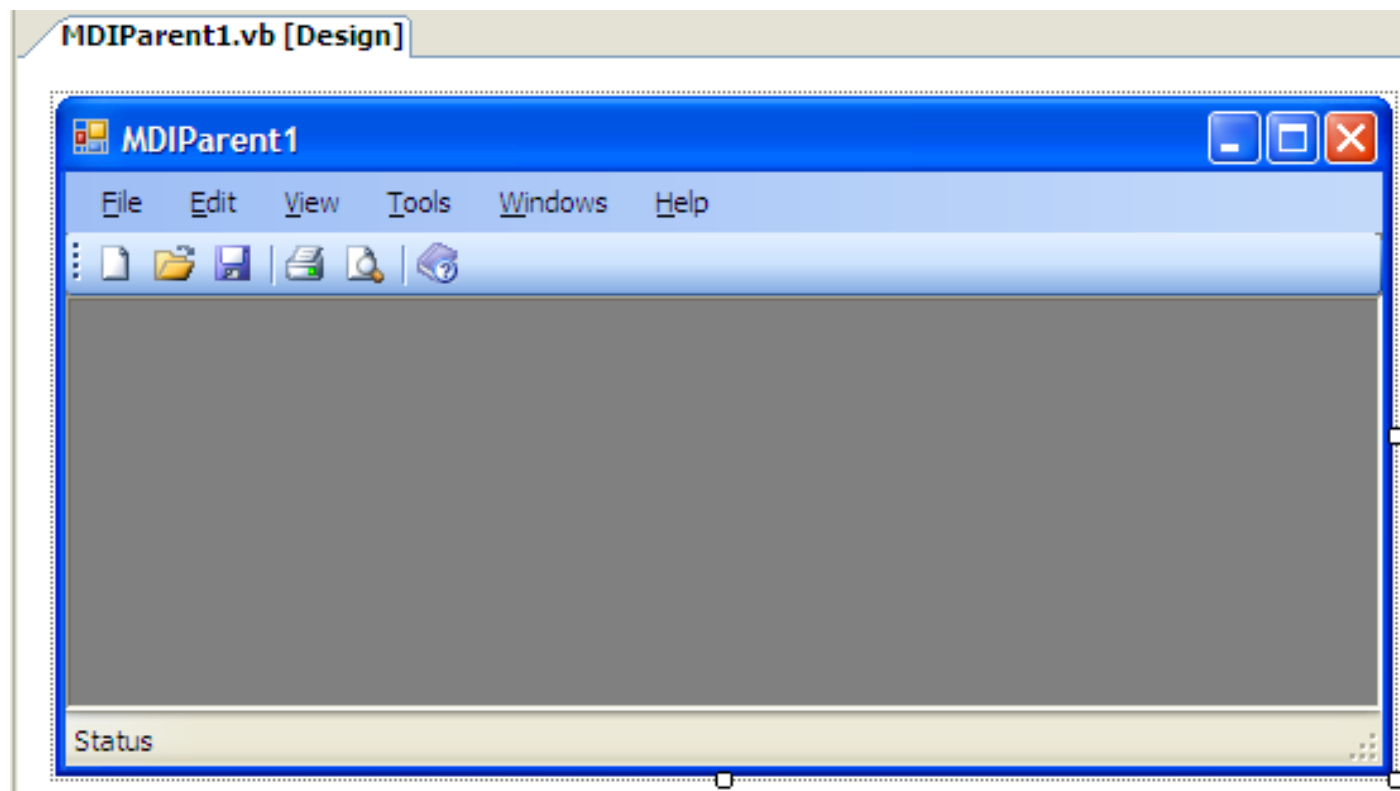
MDI форма (Multi-Document Interface MDI Parent Form)

- Характерното за MDI формата е свойството **isMdiContainer=True**
- MDI форма може да се създаде от обикновена форма, като се активира горното свойство или пък да се избере специален темплейт **MDI Parent Form**.

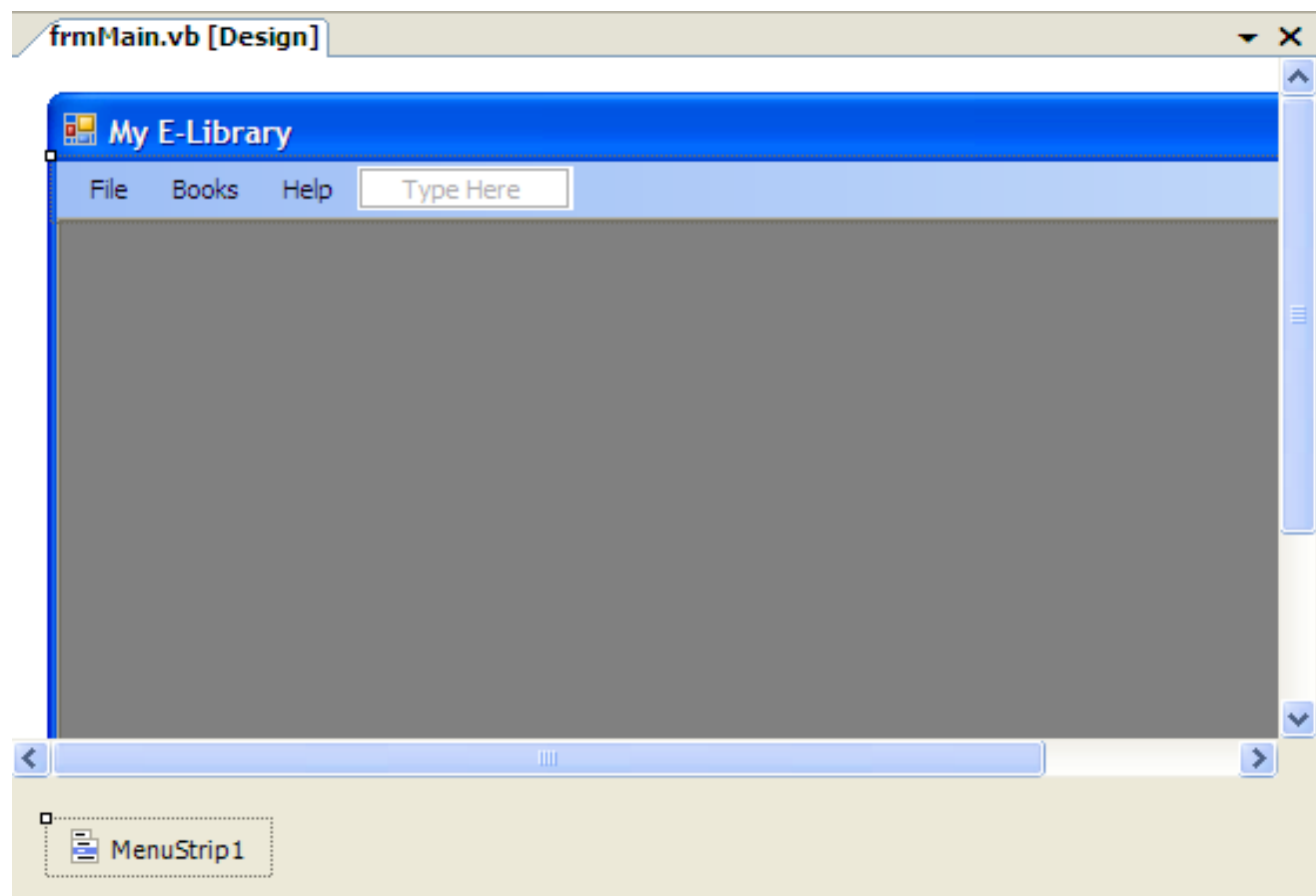
MDI форма

- MDI форма създадена с темплейта ***MDI Parent Form*** включва ***меню*** и ***инструментална лента*** с набор от стандартни функции. Формата изглежда по следния начин.

- В примера ELibrary, главната форма ***frmMain*** е MDI форма, с меню ***MenuStrip1***
- В MDI форма по принцип могат да се влагат компоненти (етикети, бутони и т.н.), но те ще се скриват от дъщерните форми.

ДЪЩЕРНИ ФОРМИ

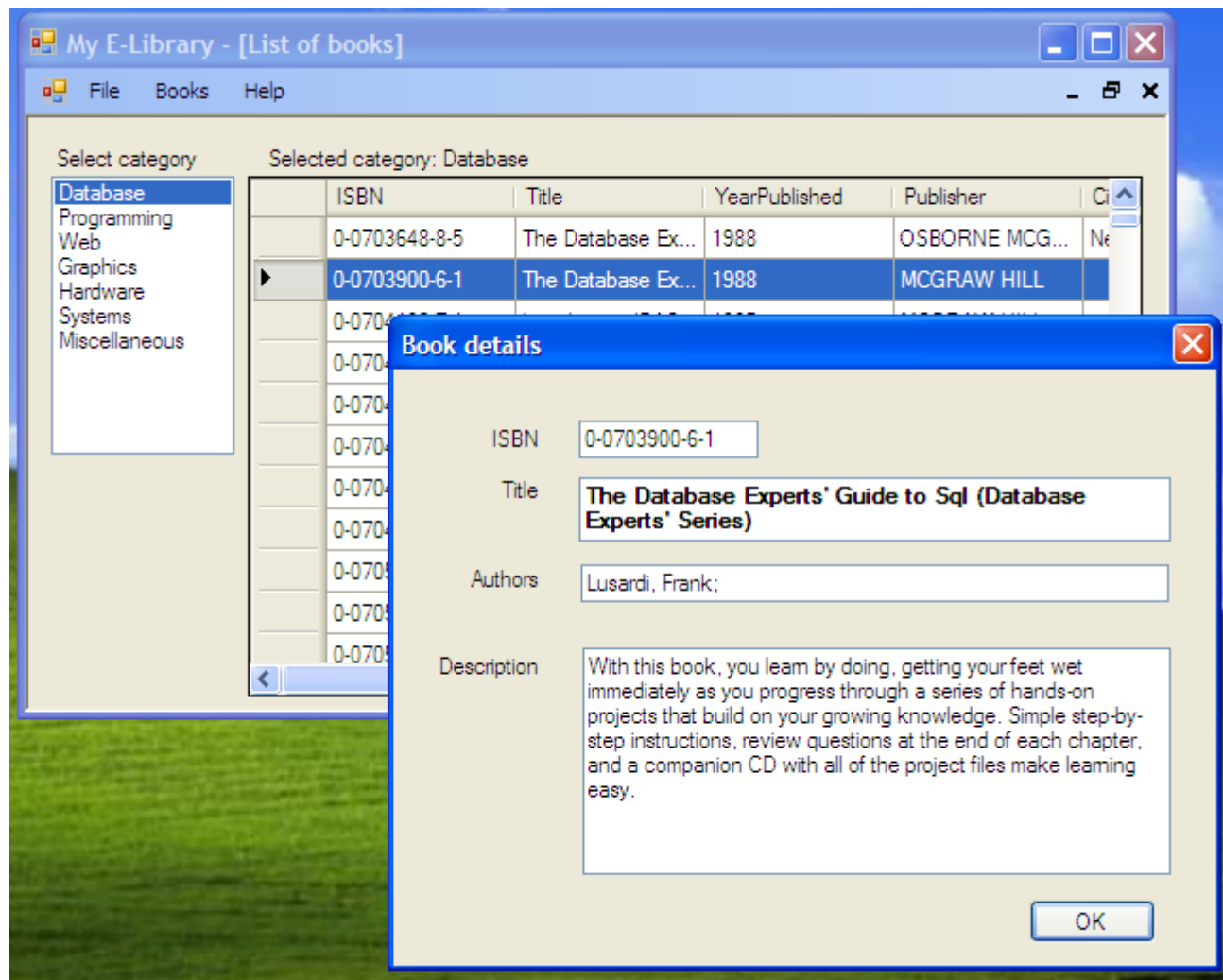
- Когато една форма се активира като дъщерна, то тя се отваря само в рамките на родителската MDI форма.

В примера:

- Формата ***frmBooks*** е дъщерна спрямо `frmMain` и при активиране се показва в нейната рамка.
- Формата ***frmSelectedBook*** не е дъщерна на `frmMain`. Нейното разположение върху екрана е независимо от `frmMain`.

Форми frmBooks, frmMain и frmSelectedBook

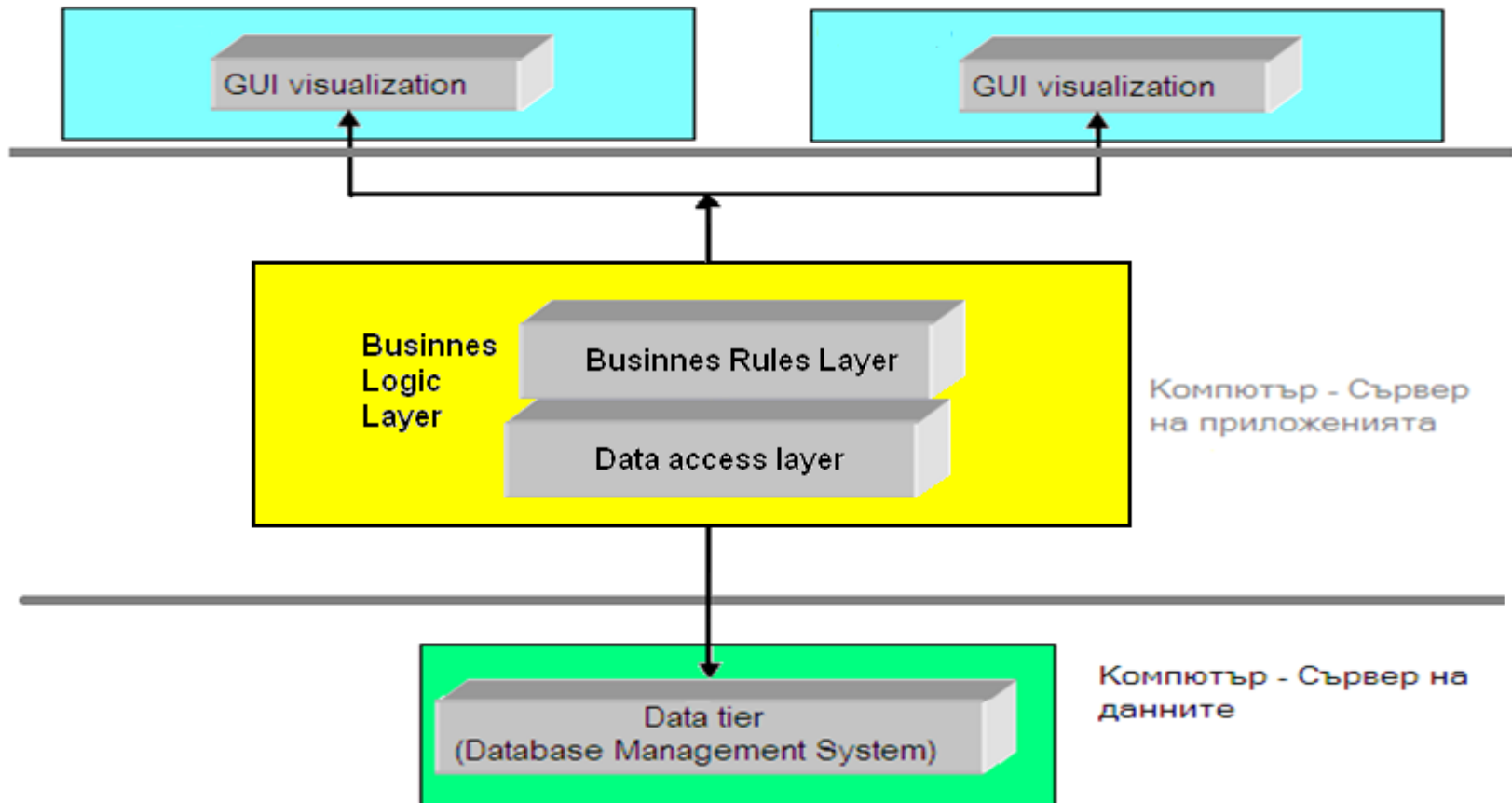
- Стандартните функции, които не се използват в приложението, трябва да се изтрият.
- Забележка: *Дизайнерът не изтрива функциите, при изтриване на съответния компонент от менюто. Функциите трябва да се изтрият ръчно от кода на формата.*

**Разработване на приложението
на нивото на бизнес логиката**

В нивото на бизнес логиката се разграничават две поднива

- Ниво на достъп до данните (Data access layer DAL)
- Ниво на бизнес правилата (Business rules layer BRL)

Клиентски работни станции

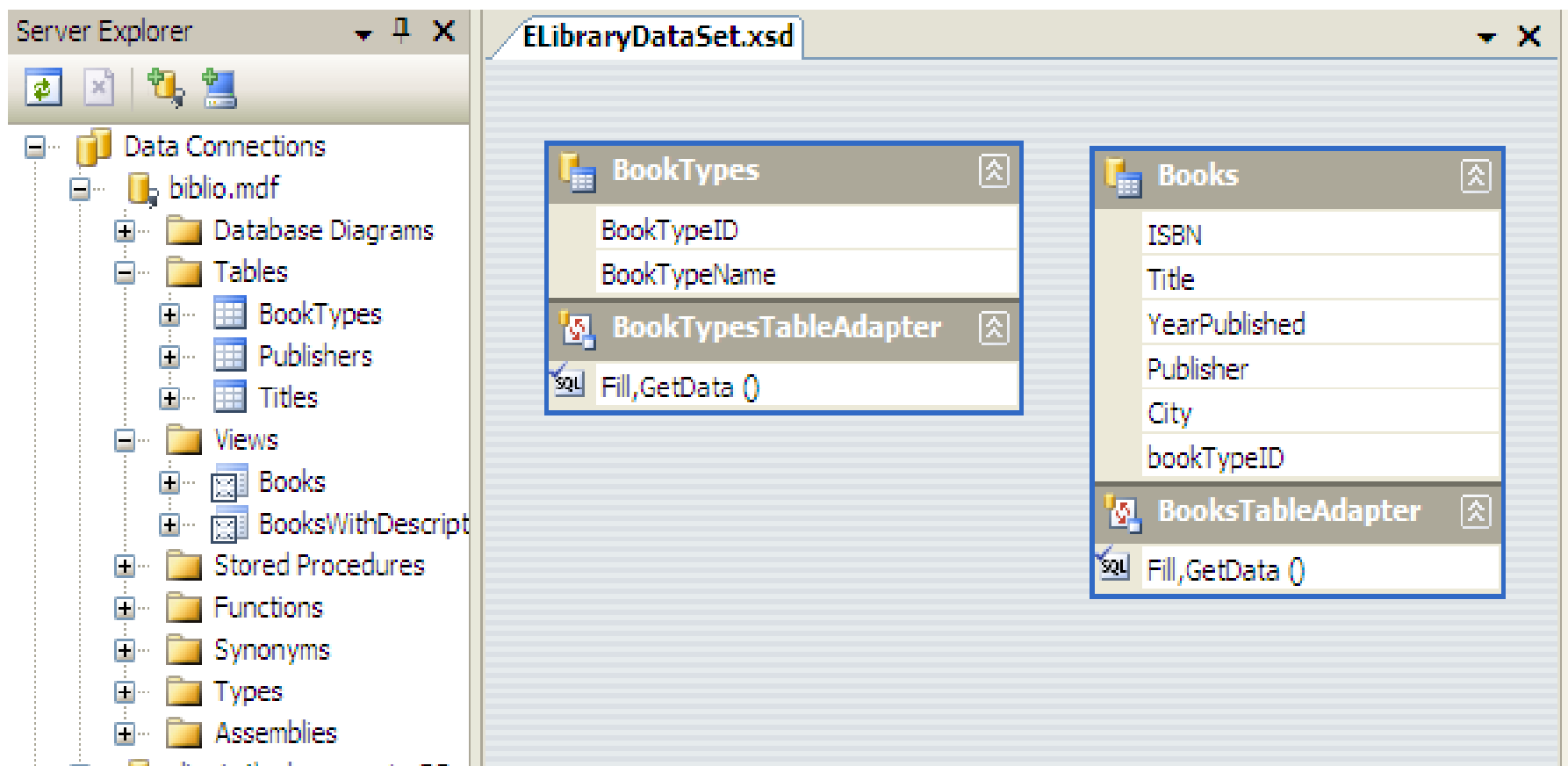
Подниво на достъп до данните

- Включва обръщенията към нивото на данните (към таблици, заявки, съхранени процедури в базата данни).
- Най-характерния .NET компонент използван на това ниво е **DataSet**.
- Visual studio има графичен дизайнер за разработване на DataSet.
- Таблици и изгледи от SQL база данни, включени в Server Explorer, могат да се включват в DataSet като се издърпват с мишката (drag-and-drop).

В **ELibraryDataSet** чрез издърпване от базата данни **biblio** са включени

- една таблица BookTypes
- един изглед Books

Дизайнерът автоматично добавя към таблицата компонент **TableAdapter** с една команда със стандартно име **Fill()**, за запълване на таблицата в DataSet с данни от таблицата в БД.

Добавяне на команди към *TableAdapter*

За всяка таблица в DataSet, дизайнерът предлага създаването на 5 типа команди (SQL заявки) които могат да се добавят към *TableAdapter* :

- Команда за запълване на таблицата в DataSet с данни от таблицата в БД (SELECT ...)
- Команда връщаща единична стойност – сума или брой записи (SELECT ...)

И три типа за отразяване на промените от таблицата в DataSet в таблицата в БД

Промените в таблицата в DataSet не влияят върху данните в съответната таблица от БД докато не се изпълни някоя от дефинираните в DataSet команди:

- за актуализация на данните в БД с данни от DataSet (UPDATE ...)
- за добавяне на данните в БД (INSERT ...)
- за изтриване на данните в БД (DELETE ...)

Choose a Query Type

Choose the type of query to be generated

What type of SQL query would you like to use?

☒ **SELECT which returns rows**

Returns one or many rows or columns.

☐ **SELECT which returns a single value**

Returns a single value (for example, Sum, Count, or any other aggregate function).

☐ **UPDATE**

Changes existing data in a table.

☐ **DELETE**

Removes rows from a table.

☐ **INSERT**

Adds a new row to a table.

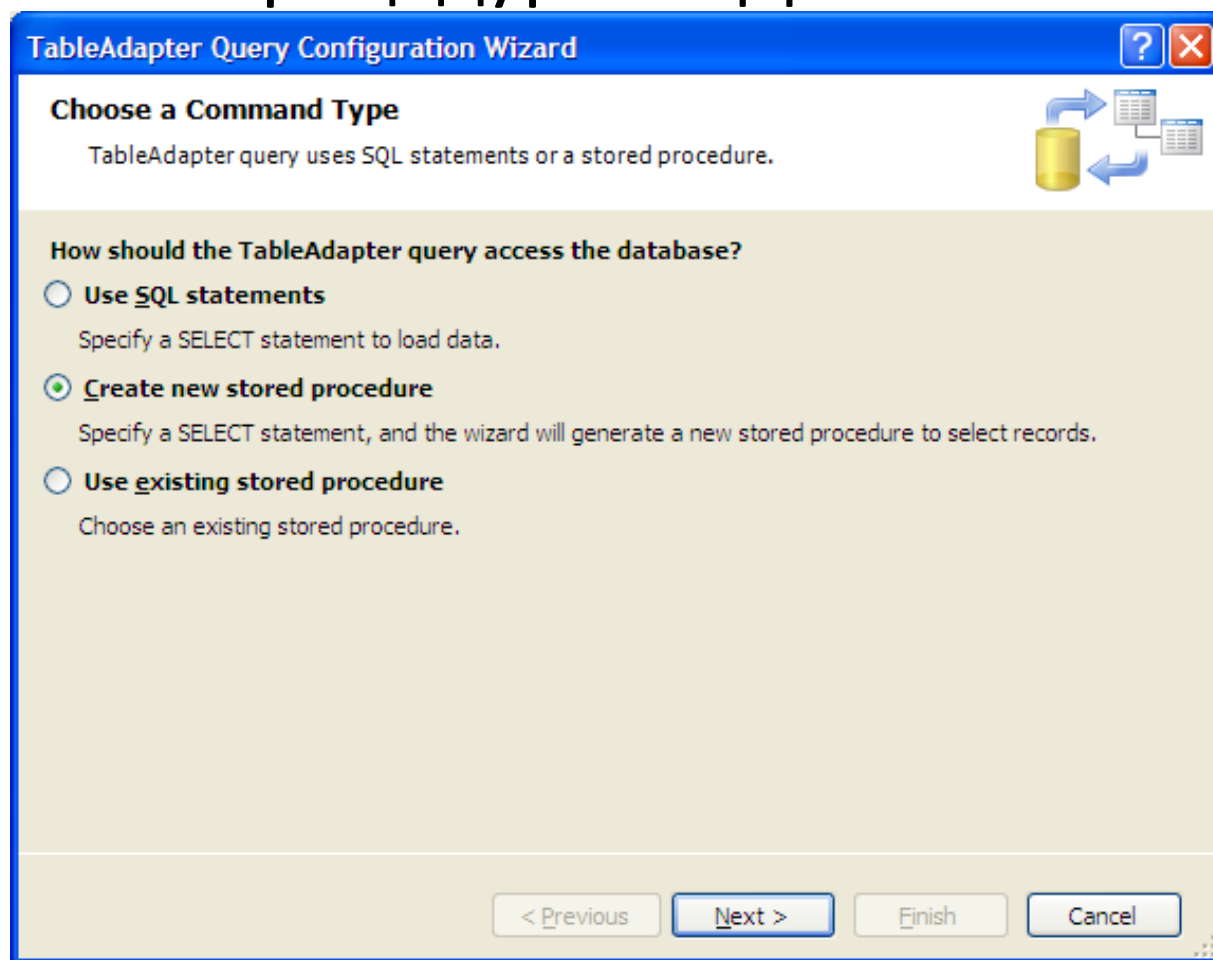
< Previous

Next >

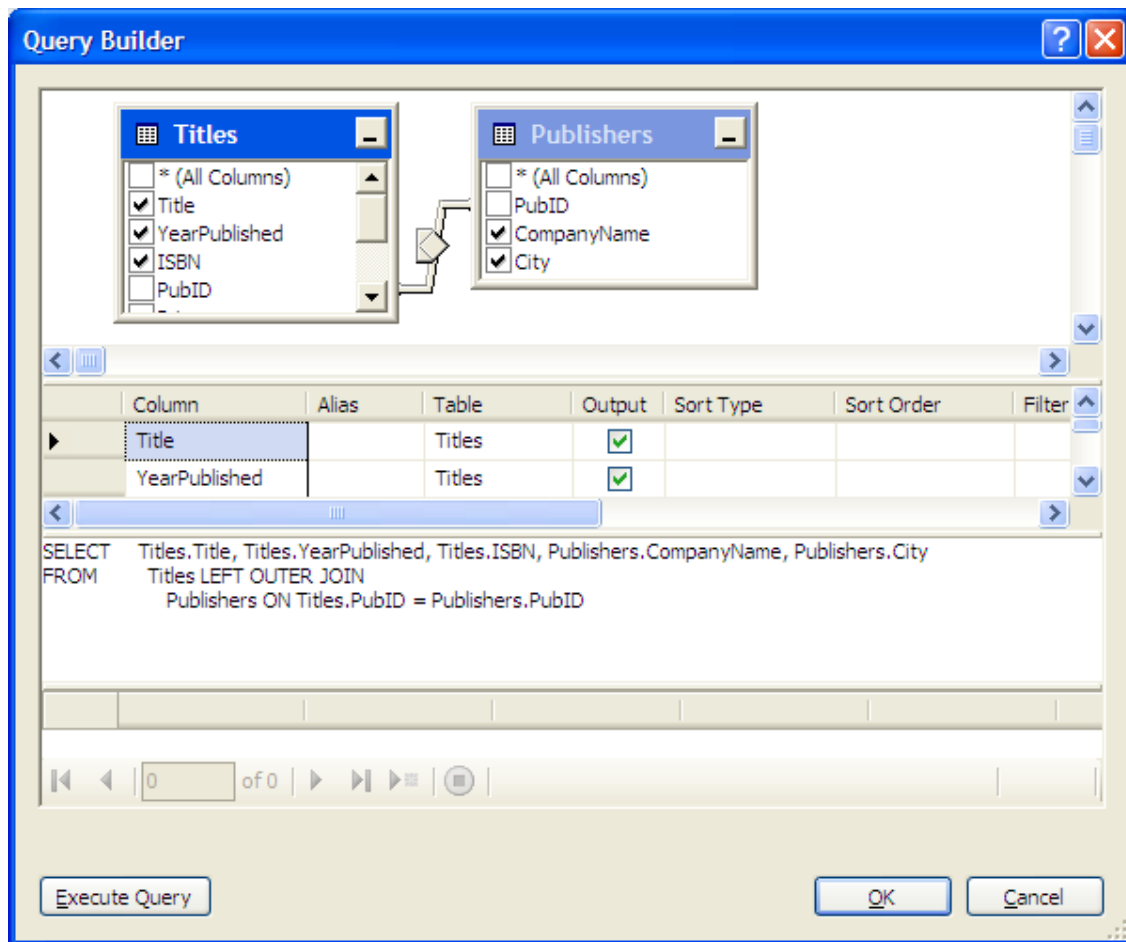
Finish

Cancel

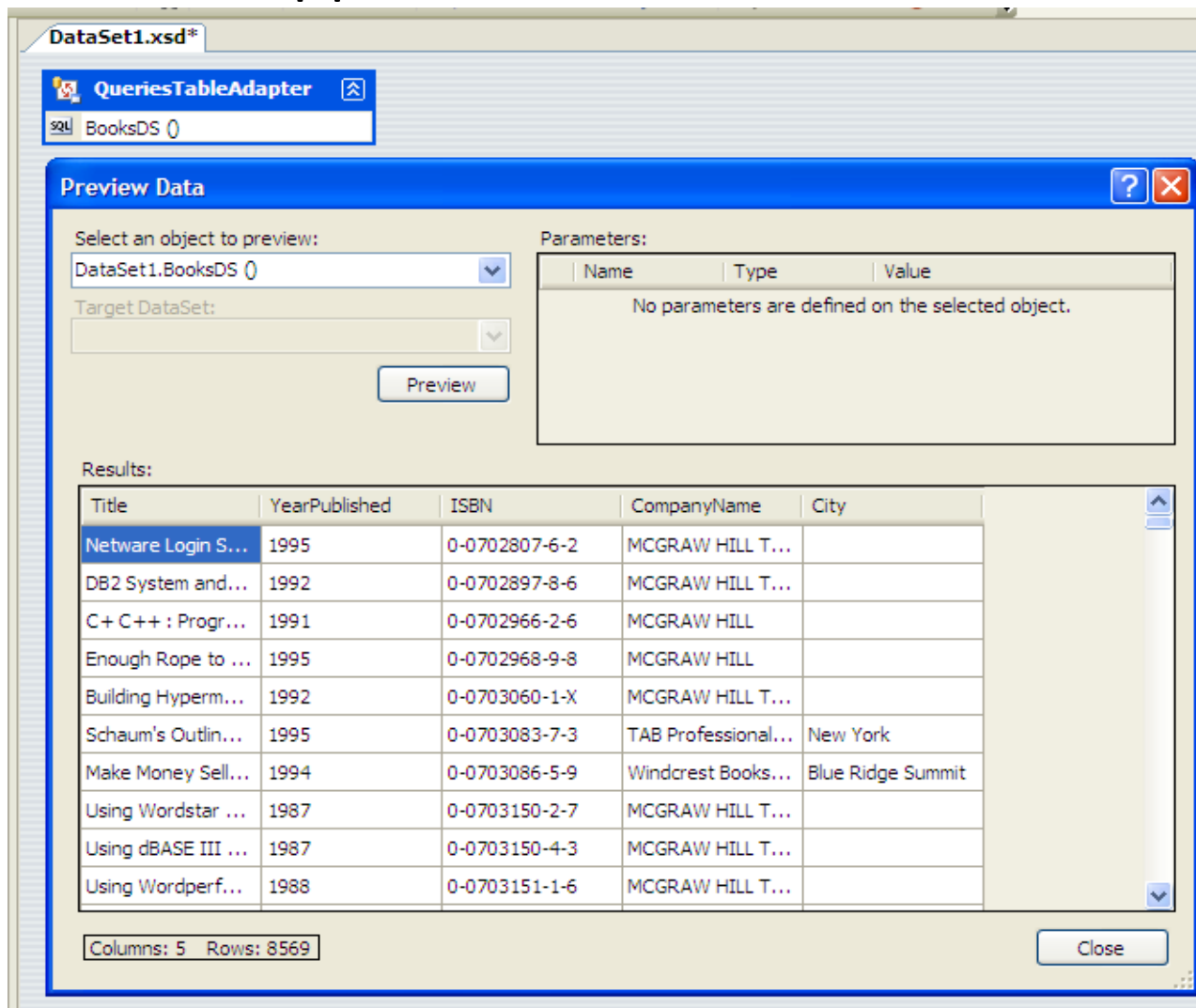
- Разработчикът трябва да избере, дали тези команди да се съхраняват в описанието на DataSet или да бъдат добавени като съхранени процедури в БД.

- В DataSet могат да се дефинират нови изгледи (view) върху таблици от базата данни.
- Например, чрез графичния дизайнер на DataSet можем лесно да дефинираме изглед **BooksDS**, идентичен с *Books* от базата данни

- В прозореца *Preview Data* ще видим, че изгледа **BooksDS** извежда същите данни, както изгледа **Books**.

Извод

- На нивото на достъп на данните мога да се създават SQL заявки (*изгледи* в DataSet и използваните в TableAdapter команди).

Разработващият системата трябва да реши:

- кои да се създават като част от DataSet, като част от кода на приложението,
- кои да се създават и съхраняват в базата данни.

Подниво на бизнес-правилата

- Поднивото на бизнес-правилата включва такива обработки, които не са непосредствено обвързани с структурите на данните в базите данни. Компонентите на това ниво са библиотеки от функции.
- Обособяването на бизнес-правилата в отделни модули, различни от модулите за достъп до данните, се прави когато има съществено преобразуване на данните преди предаването им към потребителското ниво.

От гледна точка на *потребителското ниво*

- От гледна точка на потребителското ниво (*клиентските модули*) разликата между двете поднива на бизнес нивото *не е съществена*.

Пример: Клиентска програма извиква от сървера на приложението метод, който дава като резултат средния годишен лихвен процент на една банка за даден вид кредит. Клиентската програма получава в отговор едно число 5.3% . За работата на клиентската програма е напълно безразлично, дали числото 5.3 е взето директно от таблица в БД или е резултат от изчисления на някакъв модул на бизнес-правилата, който е бил активиран при изпълнение на метода.

**Разработване на приложение
на ниво на данните**

Основни задачи при разработването на приложението на ниво на данните

- Използва се дизайнерът на данни на Visual Studio или SQL Server Manager
- Проектиране на таблиците в базата данни с оптимална логическа схема.

В някои случаи приложенията се изграждат ползвайки съществуващи бази данни. Тогава задачата се състои в анализ на данните в тези бази данни, с оглед на тяхното използване в новото приложение.

- Изграждане в съответствие с нуждите на приложението на:
  - View (изглед)
  - Съхранени процедури

При създаване на изглед, екранът има четири зони

- графично представяне
- списък на избраните колони и условията към колоните
- Команда на SQL
- Таблица с резултата от изпълнението

(На следващата фигура е показано създаването на view **Books** съдържащо полета от таблиците **Titles** и **Publishers**)

Server Explorer

- Data Connections
  - biblio.mdf
    - Database Diagrams
    - Tables
      - BookTypes
        - BookTypeID
        - BookTypeName
      - Publishers
      - Titles
    - Views
      - Books
      - BooksWithDescription
    - Stored Procedures
    - Functions
    - Synonyms
    - Types
    - Assemblies
  - client-4\sqlexpress1.aDB.c...
  - client-4\sqlexpress1.maste...
  - client-4\sqlexpress1.North...
- Servers

dbo.Books: Vi...R\BIBLIO.MDF)*

Titles

- ☒ Title
- ☒ YearPublish
- ☒ ISBN
- ☐ PubID
- ☐ Price
- ☐ Description
- ☒ bookTypeID
- ☐ Authors

Publishers

- ☐ * (All Columns)
- ☐ PubID
- ☒ CompanyName
- ☒ City

Column	Alias	Table	Output	Sort Type	Sort Order
ISBN		Titles	☒		
Title		Titles	☒		
YearPublished		Titles	☒		
CompanyName	Publisher	Publishers	☒		
City		Publishers	☒		
bookTypeID		Titles	☒		
			☐		

```

SELECT  dbo.Titles.ISBN, dbo.Titles.Title, dbo.Titles.YearPublished, dbo.Publishers.CompanyName AS Publisher, dbo.Publishers.City
FROM    dbo.Titles LEFT OUTER JOIN
        dbo.Publishers ON dbo.Titles.PubID = dbo.Publishers.PubID
  
```

ISBN	Title	YearPublished	Publisher	City
0-0703086-5-9	Make Money Selling Your Shareware/Book a...	1994	Windcrest Book...	Blue Ridge
0-0703150-2-7	Using Wordstar 3.3 Vp Planner and dBASE Plus	1987	MCGRAW HILL ...	
0-0703150-4-3	Using dBASE III Plus	1987	MCGRAW HILL ...	

1 of 8569 | Cell is Read Only.